

24 LIBERALIZACIJA TRŽIŠTA MTPL

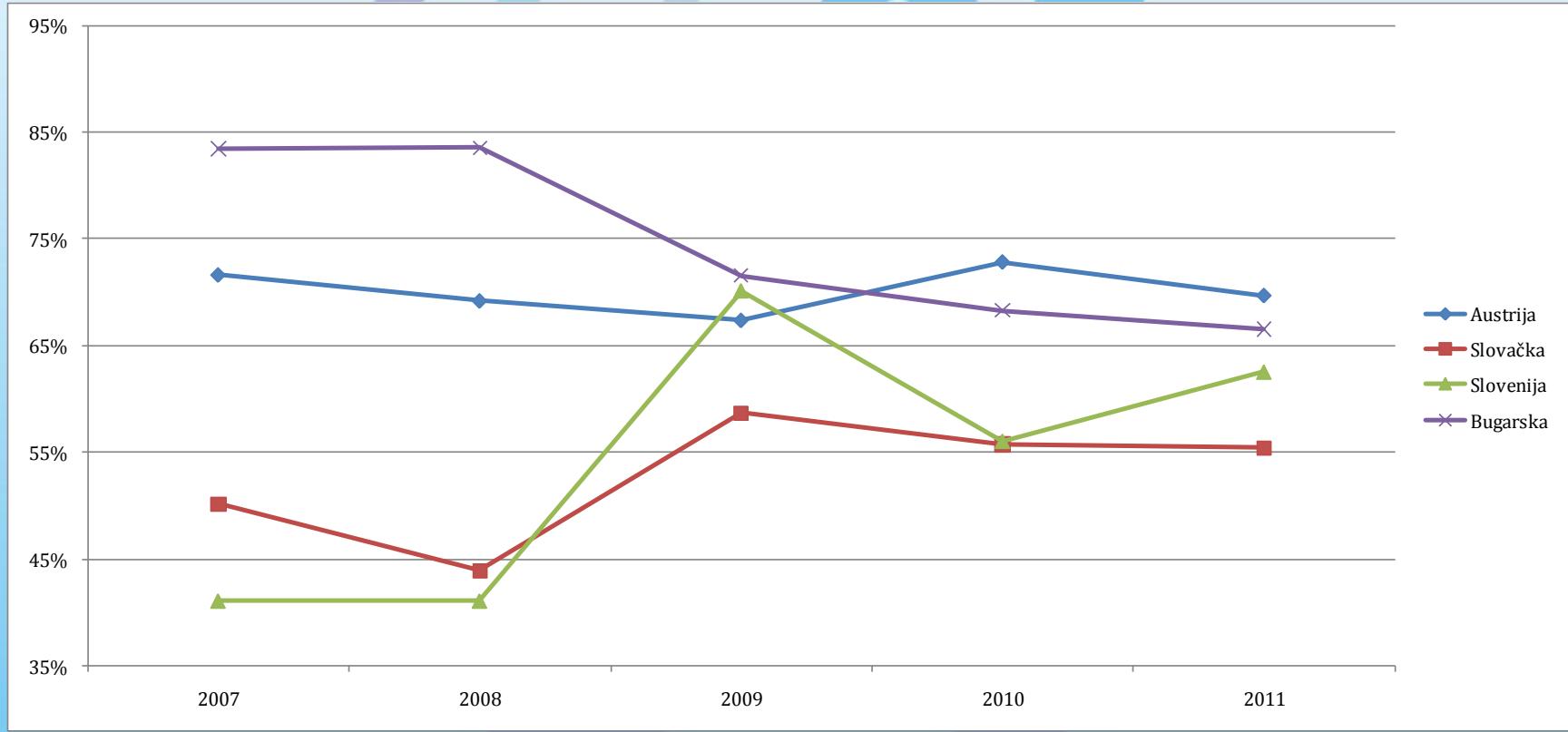
dr. sc. Damir Zorić
Euroherc osiguranje d.d. Zagreb

Pregled

24

- Od reguliranih do liberaliziranih tržišta
  - postupnost u pripremama, potpuna primjena u zemljama članicama EU
- Pravni okvir za liberalizaciju
  - direktive, od 1972. pet odnosno šest direktiva
- Iskustva u procesu
  - specifičnosti, pravilnosti, posljedice, ishodi

Kvota šteta MTPL u nekoliko zemalja liberaliziranog sustava MTPL

Izvor:

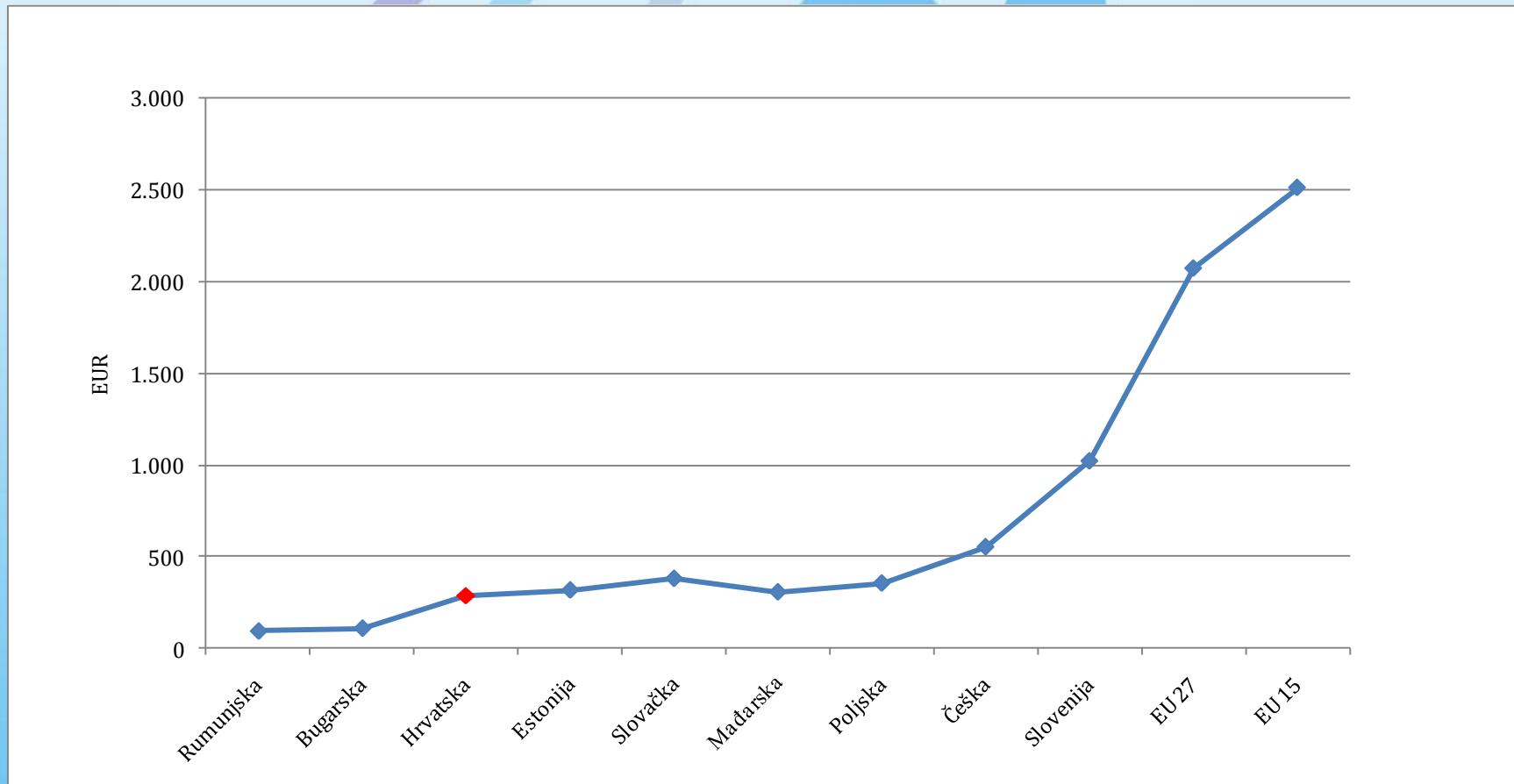
- Austrija Liberalization of MTPL Insurance Austrian experience, Peter Braumüller, Ljubljana IV/2013.
Slovačka Development of MTPL insurance in Slovakia/Júlia Čillíková
Slovenija Statistical annex insurance, www.eiopa.europa.eu
Bugarska The Financial Supervision Commission (FSC)/www.fsc.bg

Stanje

24

- Velike razlike u stanju tržišta
  - tržište EU 15, EU 27, tranzicijske zemlje
- Uređenije (razvijenije) tržište
  - više pravilnosti u procesu
- Tranzicijska tržišta (nedovoljno razvijena)
  - više oscilacija, više promjena

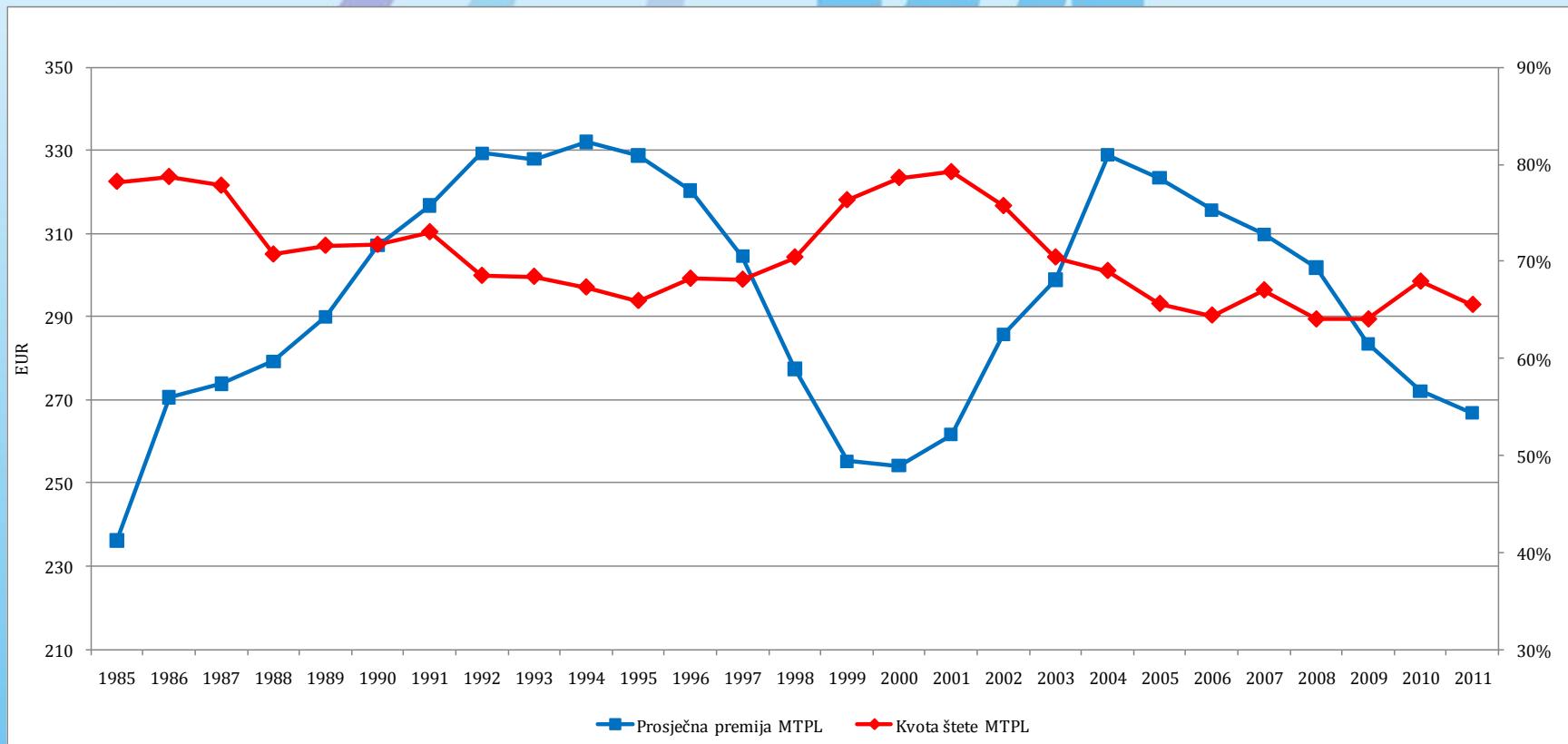
Prosječna premija osiguranja po stanovniku u 2010. godini

Izvor:

Comparative Analysis od Conecentration in Insurance Markets in New EU Memeber States (T. Pavić Kramarić, M. Kitić)/World Academy of Science, Engineering and Technology 66 2012, HUO /Tržište osiguranja u Republici Hrvatskoj u 2010. godini

Pregled kretanja prosječne premije i kvote šteta MTPL u Austriji u razdoblju 1985 - 2011.

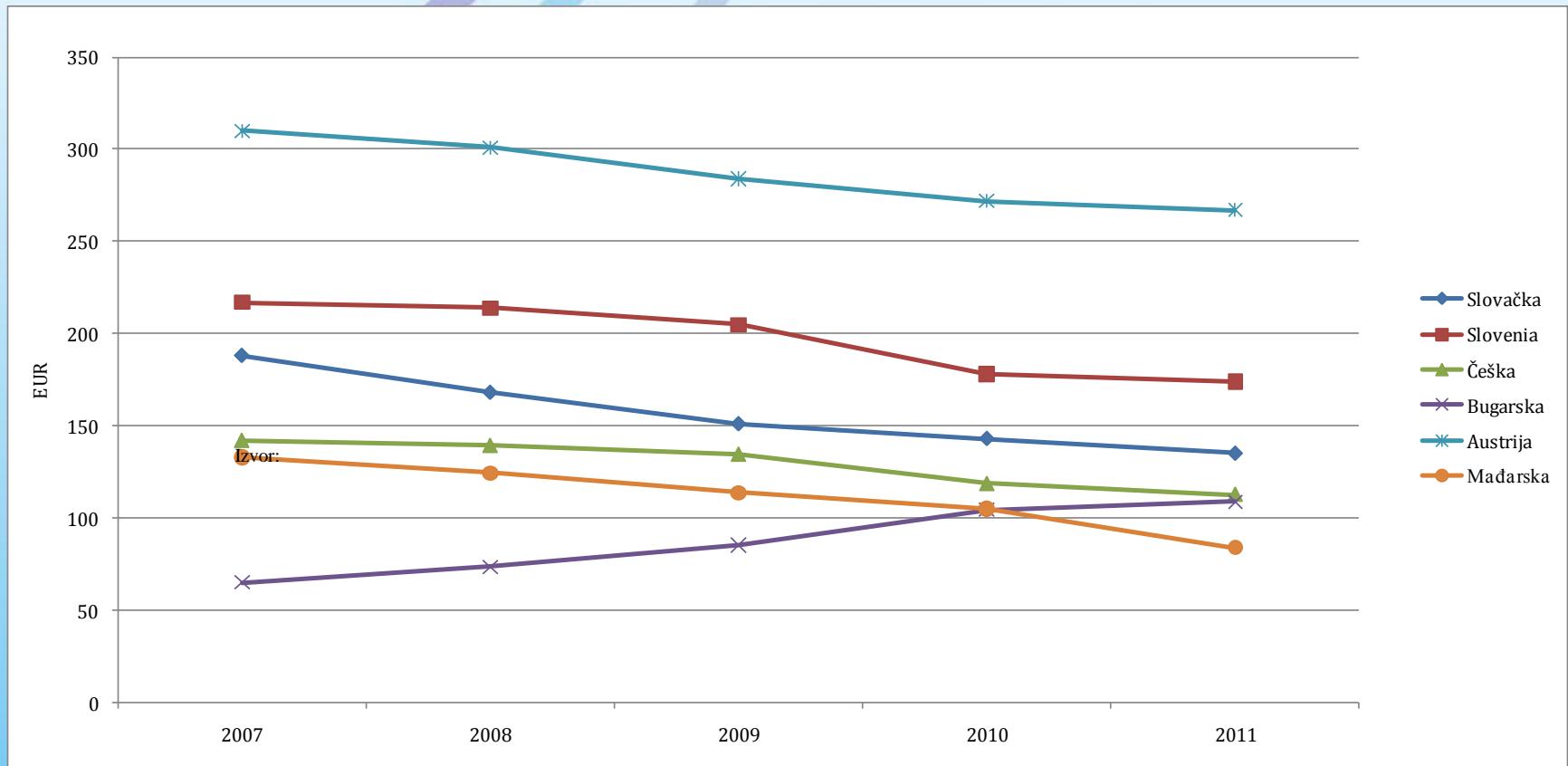
Izvor:

Liberalization of MTPL Insurance Austrian experience, Peter Braumuller, Ljubljana travanj 2013.

Premije

- Razlike u prosječnoj premiji po stanovniku
  - izrazite razlike ovisno od standarda zemlje, odnosno razvijenosti tržišta (Cikličko kretanje od tvrđih do mekših premija)
  - primjer austrijskog tržišta (pravilnost) i grčkog (ne uklapa se u scenarij standarda)
- Pad ili rast premija
  - pad brži nego uspon, postoje primjeri rasta
  - ovisno o kretanjima kvote šteta

Prosječna premija MTPL po pojedinim zemljama liberaliziranog sustava MTPL

Slovačka:

Slovenija

Češka

Bugarska

Austrija

Mađarska

Development of MTPL insurance in Slovakia/Júlia Čillíková

Insurance in Wider Europe - Challenges and Prospects /Slovensko zavarovalno združenje

Česká asociace pojišťoven/www.cap.cz

IIF 2013 – Motor insurance-the road towards profitability /MTPL Moral Claims in Bulgaria /Roumen Galabivov

Liberalization of MTPL insurance Austrian experience

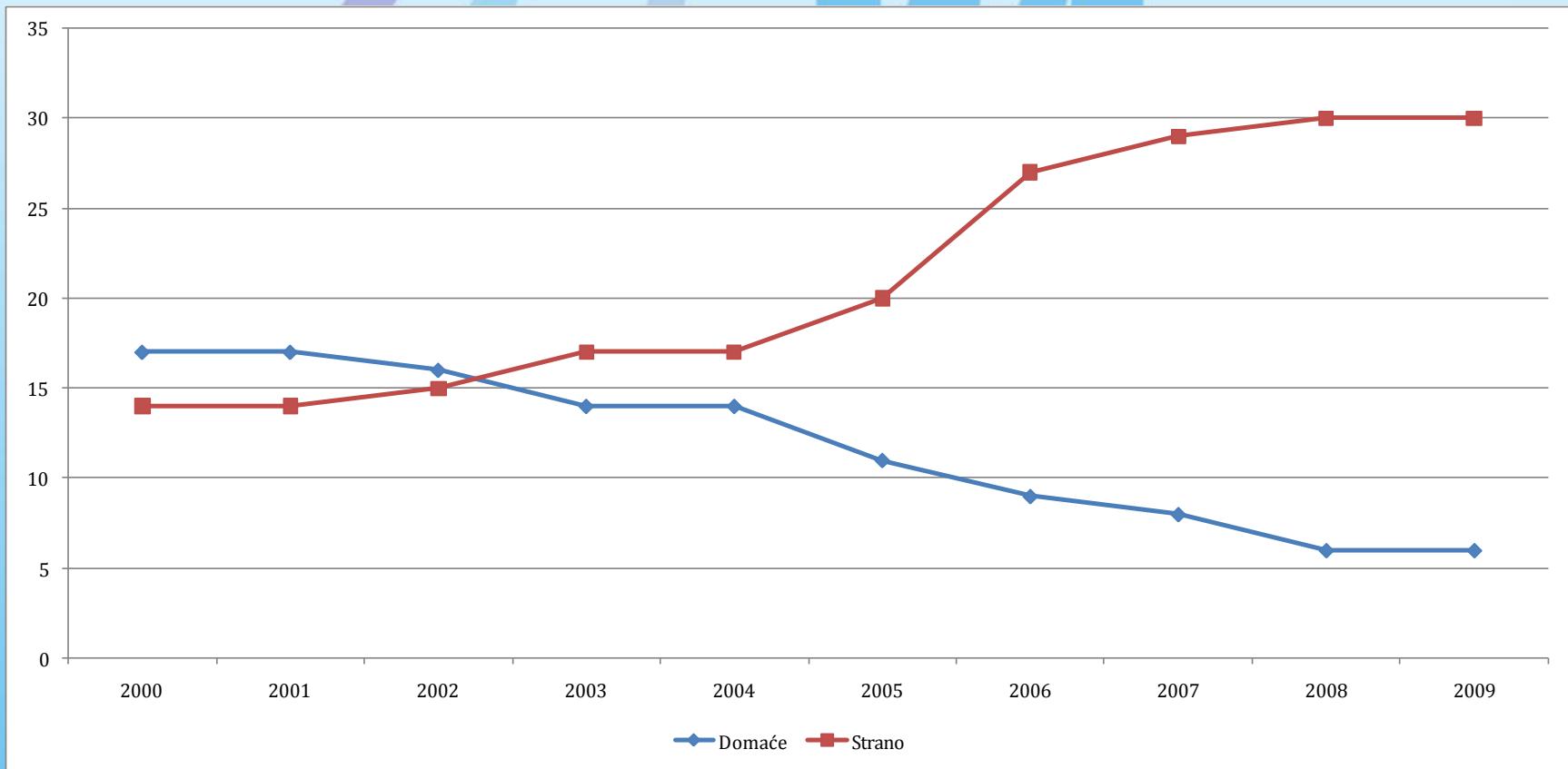
Statistical annex insurance, www.eiopa.europa.eu

Učinci deregulacije i liberalizacije

24

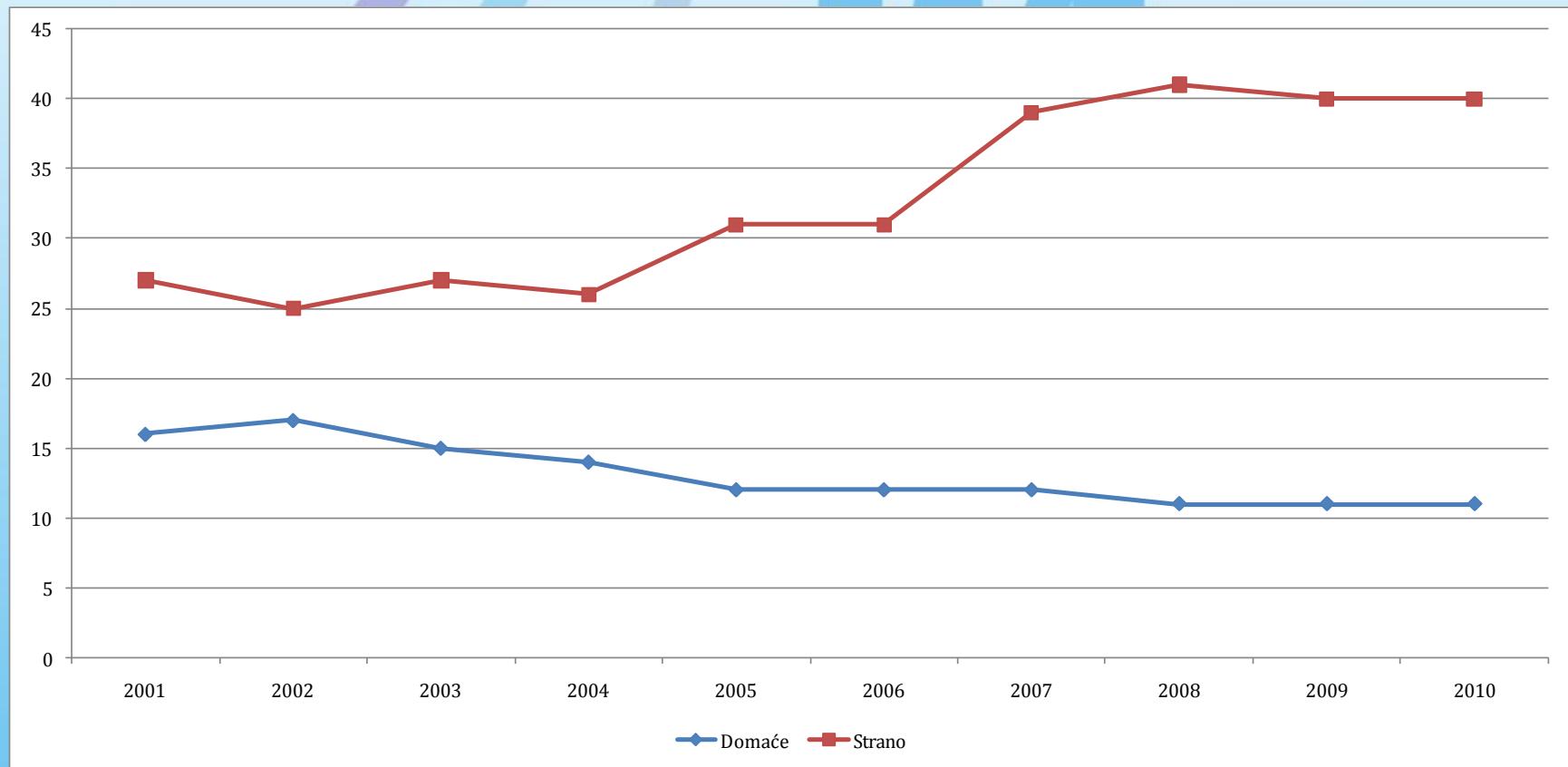
- Društva za osiguranje stranog kapitala ulaze na deregulirana tržišta
  - u fazi deregulacije osnivaju se društva
  - u fazi liberalizacije FOS i FOE
- Broj društava inozemnog osnivačkog kapitala povećava se
  - preuzimaju vodeću ulogu na tržištu

Broj društava za osiguranje prema vlasničkoj strukturi – Bugarska

Izvor:
HANFA, Analiza utjecaja ulaska Hrvatske u EU na finansijski sektor

Broj društava za osiguranje prema vlasničkoj strukturi – Češka

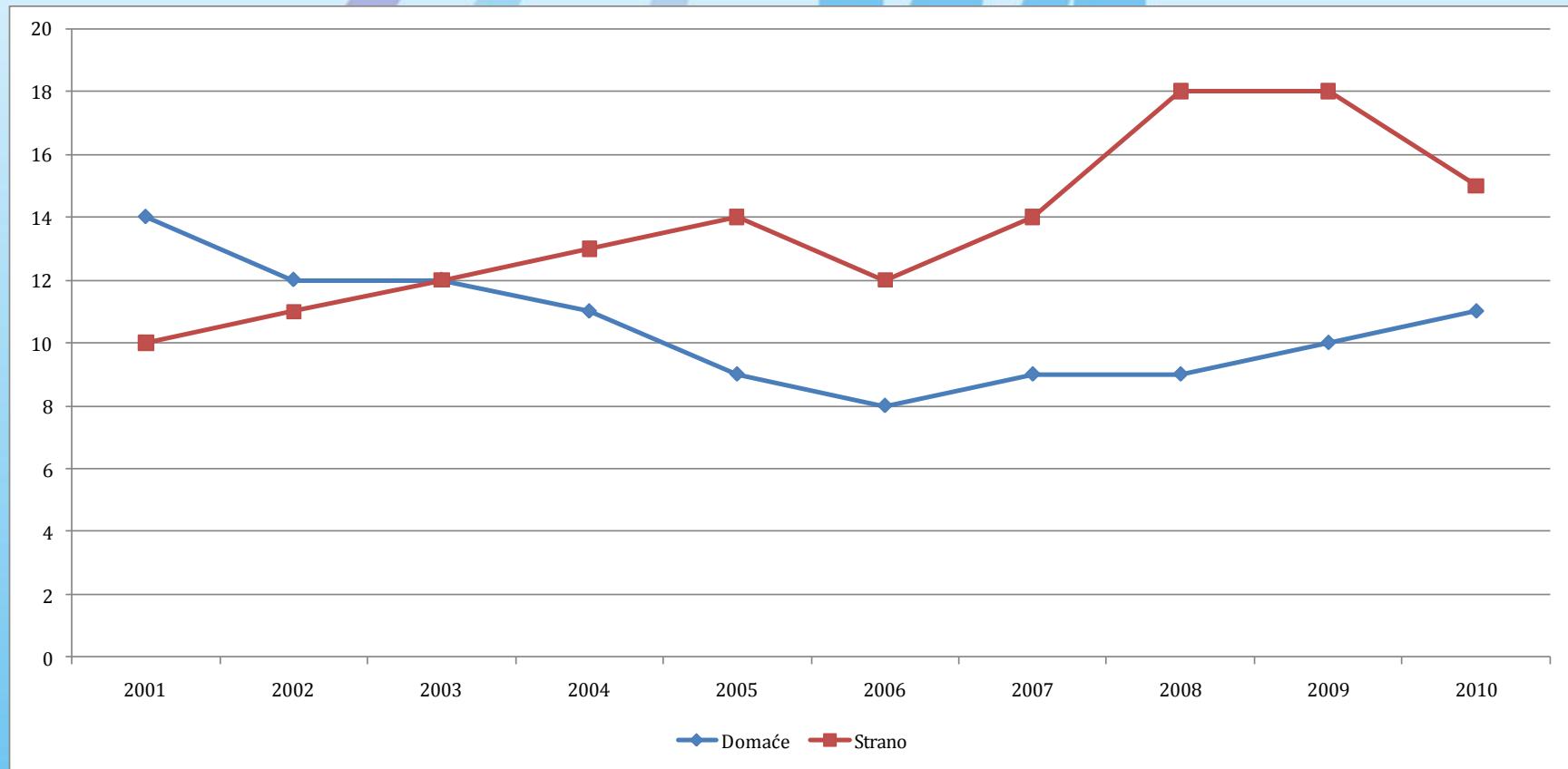
Izvor:

HANFA, Analiza utjecaja ulaska Hrvatske u EU na finansijski sektor

Aktualni slučaj – Hrvatska

- Prošla fazu deregulacije
  - većina zainteresiranih dugi staž na tržištu
  - društva stranog kapitala brojnija a društva domaćeg kapitala veći udio na tržištu (MTPL)
- Dubok u djelomičnoj liberalizaciji AK
  - kasko - žrtvovano osiguranje
  - kanali prodaje – ključ za očuvanje tržišnih udjela

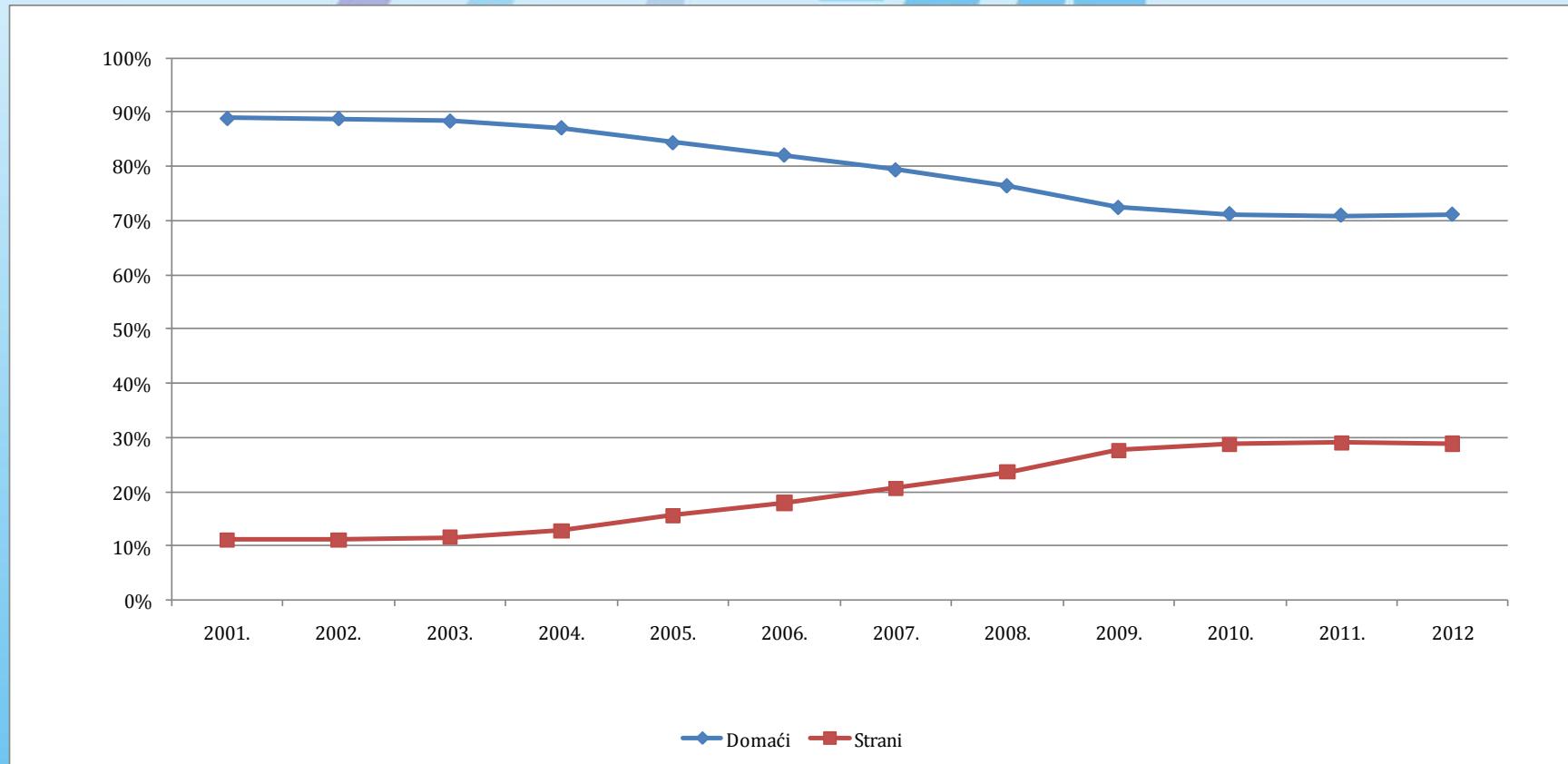
Broj društava za osiguranje prema vlasničkoj strukturi – Hrvatska

Izvor:

HANFA, Godišnje izvješće 2010., Godišnje izvješće 2011.

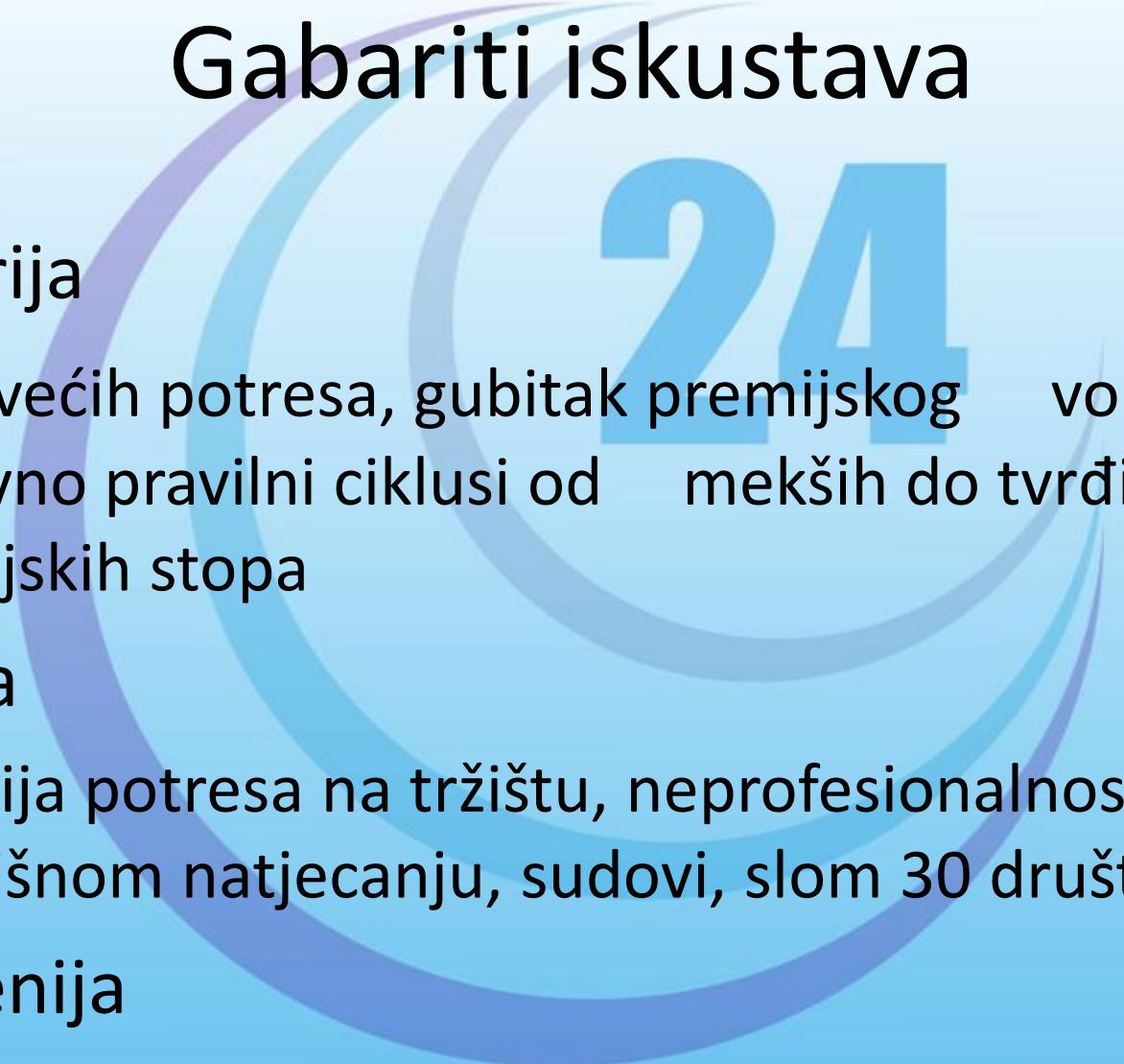
Struktura premije MTPL u RH prema većinskom vlasništvu društava za osiguranje

Izvor:

HUO, Izvješće o tržištu obveznih osiguranja u prometu s posebnim osvrtom na osiguranje od AO 2001. do 2012.

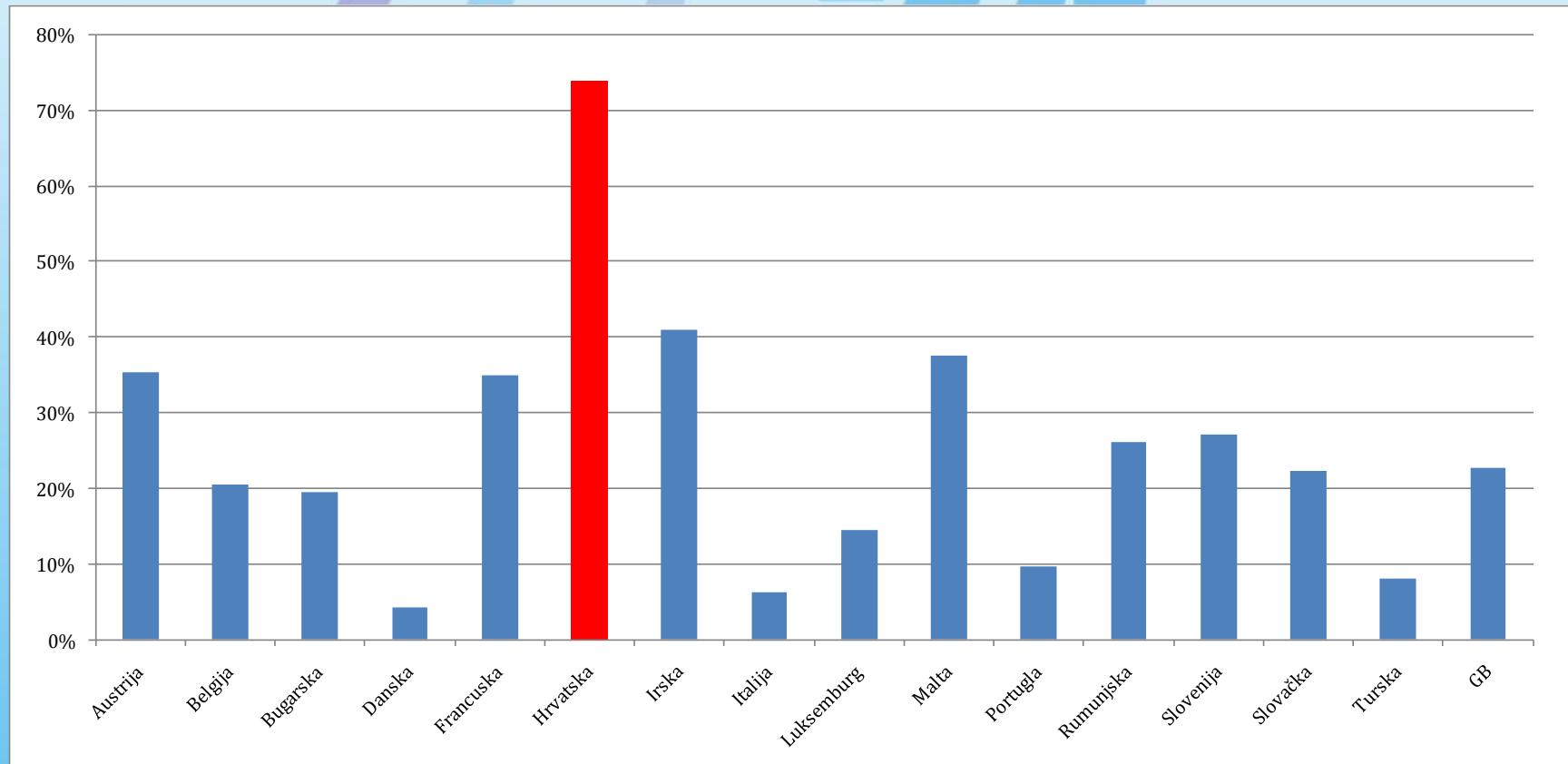
Gabariti iskustava

24

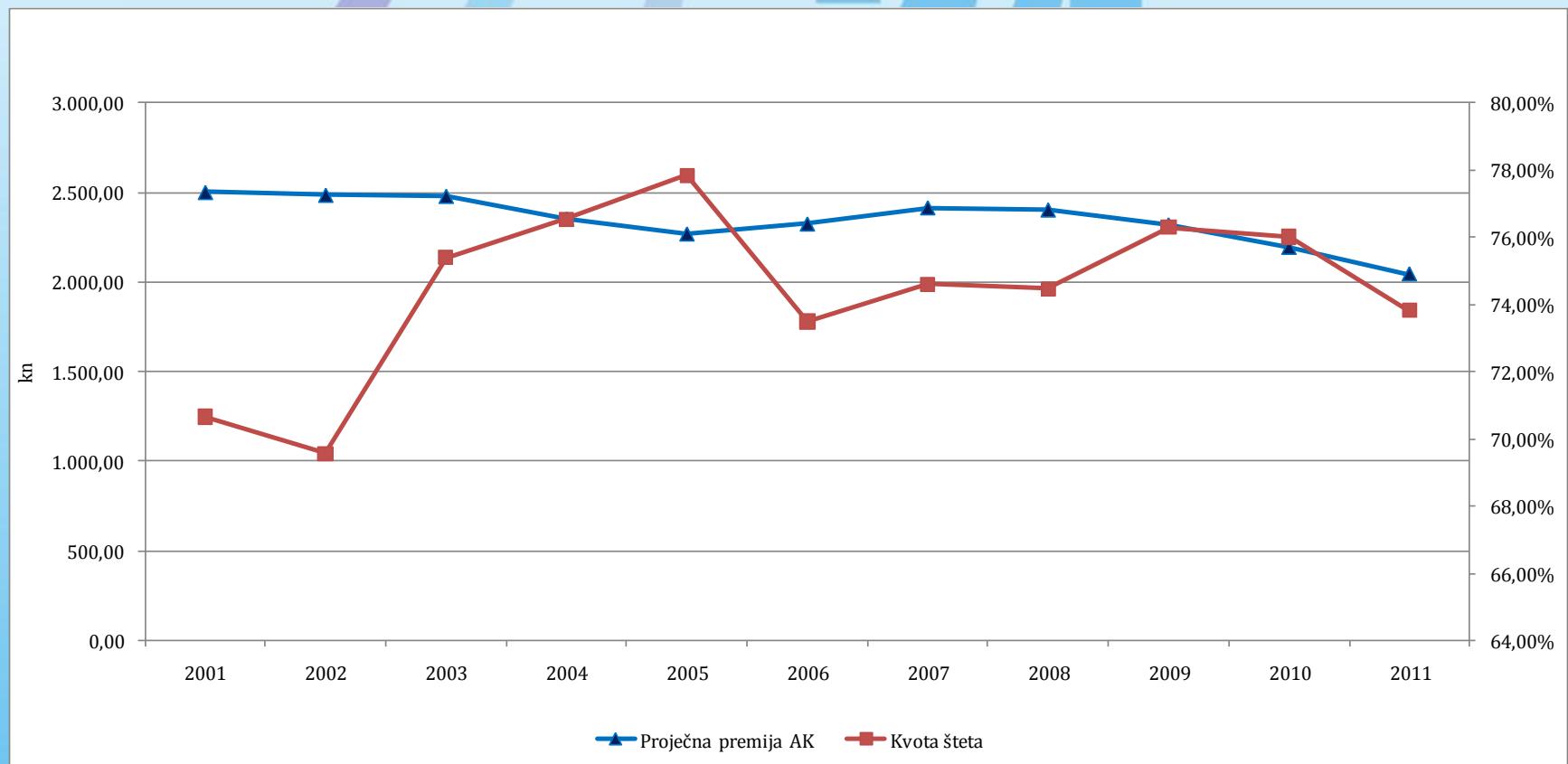
- Austrija
  - bez većih potresa, gubitak premijskog volumena, relativno pravilni ciklusi od mekših do tvrđih premijskih stopa
- Grčka
  - serija potresa na tržištu, neprofesionalnost u tržišnom natjecanju, sudovi, slom 30 društava
- Slovenija
  - „marketing war”, prilagodba tarifa, stabilan sustav

Udio kanala direktne prodaje u zaračunatoj bruto premiji neživotnih osiguranja u 2010. po zemljama

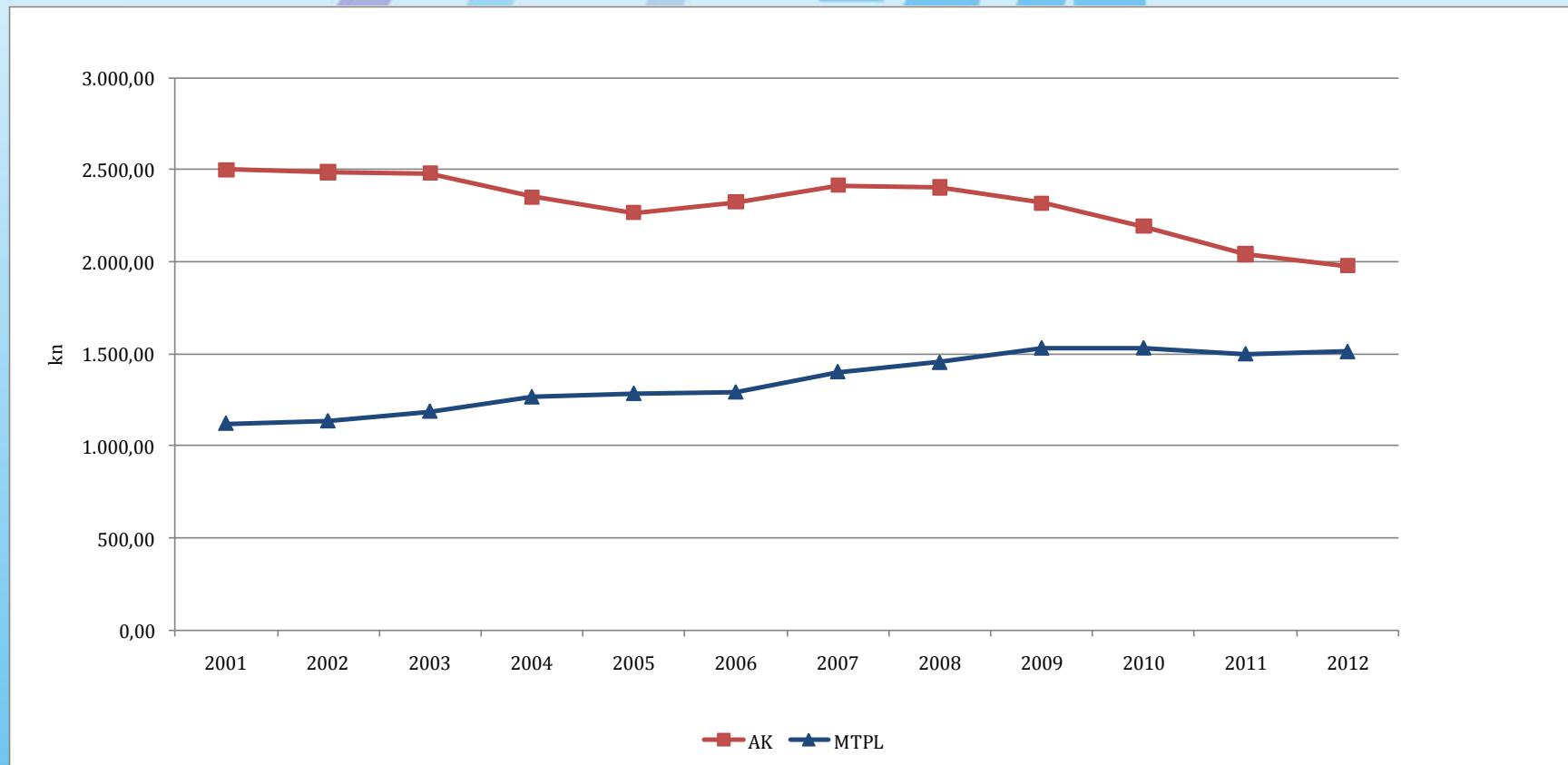
Izvor: www.insuranceeurope.eu/facts-figuras/statistical-series/market-operators

Pregled kretanja prosječne premije i kvote šteta automobilskog kaska u RH u razdoblju 2001-2011.

Izvor: HANFA, Statistika osiguranja 2001-2011.

Pregled prosječne premije MTPL i automobilskog kaska u RH u razdoblju 2001-2012.

Izvor: HANFA, Statistika osiguranja 2001. - 2011./HUO Kvartalna izdanja statističkih izvješća,
<http://www.huo.hr/hrv/statisticka-izvjesca/18/publikacije-arhiva/2012>

Zaključak

- „Bauk liberalizacije!”
- Deregulacija postupna i nezaustavljiva
  - slobodno tržište temelj gospodarskih politika EU
- Razvijenija tržišta
  - lakše kroz sve faze, ulaze na inozemna tržišta
- Tržišta nižeg (osiguravajućeg) standarda
  - poteškoće u prilagodbi, domaća društva gube tržište na račun inozemnih (FoS i FoE – 1,5%)
- Solvency II ?

24
HVALA NA PAŽNJI